

movitosti vzhledem k tomu, že přiklepen přешlo vlastnictví už na vydražitele, jistý druh zadržovacího práva, ku ochraně účastníků a orgánem této ochrany je prozatimní správce (Strohal: »zur Lehre vom Eigentum an Immobilien« cit. v Neumannově komentáři k exekučnímu řádu v 2. pozn. str. 496 v §u 156). Aby tohoto účelu bylo dosaženo, nemůže býti zúžen podle §u 159 ex. ř. obor působnosti prozatimního správce v §§ 109—112 ex. ř. vytýčený potud, pokud je obdobné užití těchto předpisů při prozatimní správě podle povahy věci možné. To platí ovšem i ve příčině ochrany držebních a užívacích práv, jako je tomu v tomto případě.

Čís. 4500.

Na nemovitost, stíženou fideikomisární substitucí, lze sice povolit exekuci zřízením vnuceného práva zástavního, ale jen »bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení dlužníkovy vlastnictví fideikomisární substitucí«.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R II 427/24).

U s n e s e n í p r v é s t o l i c e, jímž povolena byla exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na nemovitosti dlužnice, zatížené fideikomisární substitucí, bylo r e k u r s n í m s o u d e m změněno a návrh zamítnut. D ů v o d y: Dle pozemkové knihy jest dlužnice vlastníci nemovitosti, avšak vlastnictví toto jest omezeno fideikomisární substitucí pro nezl. dívky Aloisa nebo Jana F-a. Dle poručenských spisů nezl. Alois F. zemřel již v roce 1919, avšak nezletilý Jan F., narozený dne 8. listopadu 1907, ještě žije. Návrhu exekučnímu nebylo však dáno povolení poručenského úřadu, aby mohla realita Anny F-ové, fideikomisární substitucí pro nezl. Jana F-a stížená, býti zatížena a také takové povolení z poručenských spisů na jevo nevychází.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení první stolice s dodatkem, že se vnucený vklad práva zástavního povoluje bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení vlastnictví povinné strany fideikomisární substitucí pro nezletilé Aloisa a Jana F-a.

D ů v o d y:

Nelze sdíleti právní názor rekursního soudu, že fideikomisární substituce překáží povolení exekuce vnuceným zřízením zástavního práva pro vymáhanou pohledávku. Byť i povinné straně příslušející vlastnictví bylo obmezeno fideikomisární substitucí, přece jenom nepřestává býti vlastnictvím, byť i obmezeným, totiž vlastnictvím s právy a povinnostmi požívatelů. Rozhodujícím je druh exekuce, kterou má býti postiženo takto obmezené vlastnictví. Že by nemohla býti na takovou nemovitost vedena vnucená dražba, je vzhledem ku povaze takto obmezeného vlastnictví samozřejmo. Jinak je tomu při exekuci vnuceným vkladem práva zástavního. Z objektivního rozsahu zástavního práva (§ 457 obč. zák.) vyplývá, že, pokud se vklad práva zástavního povoluje bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení vlastnictví povinné strany

fideikomisární substitucí, takové povolení je přípustné a že při povolení tom nemusí býti řešena otázka, zdali exekuce bude také účinná, až nastane případ fideikomisární posloupnosti.

Čís. 4501.

Smlouva o prodeji dosud nevydaných akcií jest platná. Vrácení předem zaplacené kupní ceny lze se domáhati jen, nedošlo-li vůbec k emisi nebo za podmínek Šu 918—921 obč. zák.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Rv II 813 24).

Žalobce koupil od žalovaného 100 dosud nevydaných akcií a zaplatil za ně kupní cenu. Žalobě, domáhající se vrácení kupní ceny, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o kupní smlouvu, jejíž předmětem jsou akcie dosud nevydané. Jak počet prodaných akcií, tak cena jednotlivých kusů byly smlouvou určeny. Jde tedy o platnou kupní smlouvu ve smyslu Šu 1275 obč. zák., dojednanou pod výminkou, že k emisi dojde, t. j., že akciová společnost bude založena (čl. 211 obch. zák.) a že její akcie stanou se předmětem obchodu (§§ 311, 355, 448, 653 obč. zák.). Smlouva je tedy platná, byť i prodány byly akcie ještě nevydané, pokud se týče akcie společnosti dosud neexistující a dovolání je na omylu, míníc, že předmětem kupu nebyla určitá věc, a že kupní smlouva je proto neplatnou. Ale dovolání nemá pravdu ani v tom, že smlouva je neplatnou podle Šu 879 obč. zák., neboť není zákona, který by zakazoval prodej akcií ještě nevydaných, a nepříčí se taková smlouva dobrým mravům ani tehdy, když prodatel, jemuž byly akcie za přínos přiděleny za výsadní syndikátní kurs, prodal část těchto akcií s výdělkem za syndikátní kurs obecný. Podle toho stal se prodej akcií způsobem platným, z čehož plyne, že žalobce může toliko žádati odevzdání 100 kusů akcií, jakmile budou vydány, a že by navrácení předem zaplacené kupní ceny žádati mohl jen tehdy, kdyby k emisi vůbec nedošlo anebo, kdyby nastal jeden z případů uvedených v §§ 918—921 obč. zák., jenž by žalobce opravňoval k jednostrannému odstupu od smlouvy, než ani toho ani onoho žalobce netvrdil.

Čís. 4502.

Ustanovil-li zůstavitel v závěti, že z hotových peněz jest zaplatiti výlohy pohřební (převoz mrtvoly) a odkazy, hotovost však byla vyčerpána výlohami pohřebními, nelze žádati vyplacení odkazů z akcií a cených papírů, náležejících do pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Rv II 815/24).